

REFORMA BREVIJARA

Vijeće za provođenje Uredbe o sv. Liturgiji radi intenzivno na ostvarenju liturgijske reforme koju je zacrtao koncil.

Dokle su doprli radovi na reformi brevijara? Ovdje ću za naše čitaoce iznijeti nešto od onoga što je poznato javnosti.

1. Čitanje Sv. Pisma

Svi se članovi Vijeća slažu u tom da nijedan dan ne smije biti bez biblijskog čitanja. Do sada nije bilo svaki dan takvih čitanja, npr. na korizmene ferije.

Što se tiče duljine lekcija koncilska Uredba o sv. Liturgiji određuje da na **Matutinu** »bude manje psalama a da lekcije budu dulje«. Stručnjaci se slažu da bi trebalo po prilici toliko lekcije produljiti koliko se skrate psalmi. Tako bi duljina biblijskog čitanja u brevijaru bila nekako koliko dosadašnjih devet lekcija.

Ono što je u pojedinim odlomcima Sv. Pisma za danas manje interesantno može se preskočiti da se tako pojedina lekcija sažme. Na mjestu gdje je što izostavljeno treba da bude vidljivo. Tu se npr. mogu staviti tri tačke.

Čitanja u brevijaru treba što je više moguće uskladiti s čitanjima u misalu. Čitanja u misalu trebaju biti osnovica za doživljaj misterija spasenja, a čitanja u brevijaru moraju biti nadopuna čitanjima misala. Ne ide da se ponavljaju čitanja istih odlomaka Sv. Pisma. Ipak se u brevijaru mogu zadržati oni odlomci koji će u misalu biti samo fakultativni.

Među čitanja iz neke knjige može se umetnuti čitanje iz neke druge knjige, što može bolje razjasniti čitanje, ali ne ide da se u istu lekciju stavljaju rečenice iz različitih knjiga, da se tako napravi kao neki mozaik. To može sasvim dobro biti u responsorijima.

Na **Vesperama** će se uvesti jedno čitanje Sv. Pisma s homilijom samo za slučaj kad se drže zajedno s pukom. Ipak treba paziti da Vespere zadrže svoj karakter večernje molitve, a da se ne pretvore u bogoslužje riječi o kojem je govor u 35. članku Uredbe o sv. Liturgiji. Inače će se samo za kler zadržati kratki kapitul kao i do sada.

Vijeće nije usvojilo prijedloge da se na **Kompletoriju** uvede duže čitanje nego do sada.

2. Čitanje svetih Otaca

Uredba o sv. Liturgiji u čl. 92. određuje da se »čitanja iz djela svetih Otaca, Naučitelja i crkvenih pisaca bolje izaberu«. Ono što je do danas bilo patrističkih čitanja u brevijaru (danas su patristička čitanja došla gotovo na ništa!) nije odgovaralo svojoj svrsi. Ovdje nije dovoljno samo nešto popraviti, nego treba sve iz temelja reformirati.

Vijeće za provođenje uredbe o sv. Liturgiji postavilo je slijedeće kriterije za reformu tih lekcija:

Osnovno gledište s kojeg treba započeti izbor mora biti duhovna korist klerika, redovnika i laika našeg vremena. Svi oni traže ne samo pouku nego također savjet, poticaj, utjehu i snagu u svagdanjem životu.

Treba izostaviti čitanja što su izabrana iz razloga koji danas ne postoje, npr. napad na stare hereze. Treba izabrati čitanja koja razjašnjaju vezu Sv. Pisma sa životom, koja su u vezi s liturgijskim misterijem, koja potiču na pobožnost i krepost.

Do sada je izabrano oko 3.000 odlomaka iz djela svetih Otaca, starijih i novih crkvenih pisaca. Osim onoga što uđe u brevijar Vijeće misli izdati posebni lekcionar iz spisa svetih pisaca.

Patristički izbor sadržavat će i čitanja koja se specijalno odnose na život laika. Ova je odluka donesena iz tri razloga: 1) sve više ima svjetovnjaka koji mole brevijar, 2) svrha je čitanja ne samo lično posvećenje onih koji mole, nego također i poticaj na pastoralno nastojanje i apostolat, 3) program kršćanskog života što je zajednički svima koji su kršteni, nažalost, ne vrše u potpunosti ni klerici ni redovnici.

Slično kao i kod biblijskih čitanja nije skladno da se od više različitih pisaca ili sa različitih mjesta istoga pisca napravi kao neki mozaik. Mogu se izostaviti pojedine rečenice koje danas nije potrebno u bogoslužju čitati.

Da čitanje bude preglednije i shvatljivije, uvest će se razdiobe, naslovi, kraćka tumačenja ili upozorenja.

Neće biti dva čitanja (koja bi odgovarala dosadašnjim čitanjima drugog i trećeg noćurna) nego samo jedno dulje čitanje. - Važna čitanja produljit će se kroz nekoliko uzastopnih dana.

Uvest će se i čitanja iz djela pisaca koji nisu sveci. Također i iz pravovjernih djela pisaca koji nisu bili u svemu provjereni. Među ostalim uvest će se čitanja i iz djela Origena i Tertulijana.

Prikladna čitanja neće se izostavljati samo radi toga što su pisana nešto težim stilom.

3. Pjevani dijelovi brevijara

Prema odredbi koncila himni moraju biti »izvor pobožnosti i hrana lične molitve«. Za »službu čitanja« (Officium lectionis, dosadašnji Matutin) izabrano je 28 himana koji bi se pjevali u »vrijeme preko godine (tempus per annum). Dva su niza određena za slučaj da se ta služba drži po noći; jedan niz za zimsko a drugi za ljetno doba. Druga dva niza su za slučaj da se »služba čitanja« drži po danu; jedan niz za zimsko a drugi za ljetno doba. Na sličan način predviđeni su himni za Laude, Dnevne časove i Vespere.

Bilo je prijedloga da se kraći dijelovi oficija (antifone, responzoriji, retci, odriješnja i blagoslovi) izostave u pojedinačnoj recitaciji. Međutim te prijedloge Vijeće nije usvojilo, jer je polazilo sa stanovišta da ti dijelovi redovno više potiču na pobožnost nego ostali.

Za nedjeljne Vespere, kad se pjevaju zajedno s pukom izabrat će se ili sastaviti kraće i jednostavnije antifone da ih može lako pjevati cijela zajednica. Te će se antifone moći upotrebljavati kroz neko čitavo razdoblje crkvene godine (npr. advent, božićno vrijeme). Nešto slično je odobreno i za promjenljive dijelove Mise.

U oficiju je potrebno sastaviti dosta veliki broj novih tekstova. To posebno vrijedi za responzorije, koji trebaju biti prelaz od čitanja na molitvu.

o. J. R.